

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je na Miklo-
 šičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo
 uredništvu, naročnina upravništvu. Ne-
 frankirana pisma se ne sprejemajo, roko-
 pisi se ne vračajo. Za oglase se plača:
 peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
 zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaš-
 nju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Demokratiziranje narodno- napredne stranke.

(Z dežele.)

Nekam burni so časi v naši narodno-
napredni stranki. Eni jokajo nad tem, češ
 da imajo klerikalci dobiček. In res ga imajo
 ter se škodoželjno smejejo. Res je pa zopet,
 da so razmere v stranki na mnogih krajih
 take, da mora priti do ostrega razgovora
 med prvaki in demokrati. Iz kristalizirani-
 rati se morajo razmere. Potem bo ve-
 liko boljše. Ljubljana bo veliko uspešnejše
 delala, če bo položaj pojasnjen.

A kaj Ljubljana! Pišem o naših mestih
 na deželi, kjer skrivnostno čepe nekaki
 quasi-rodoljubi, ki lenarijo, da kar smrdi,
 se boje klerikalcev, da je groza, in s prva-
 karsko nadutostjo odbijajo nižje sloje od
 sebe. Sami se ne bodo zganili k nobenemu
 delu. Le vsake tri leta, če se jim tresejo
 občinski stolci, takrat tekajo, sicer nikogar
 ne poznajo. Shodov in političnih manife-
 stacij se boje, kakor vrag križa. Dela pa
 še bolj!

So gotovo častne izjeme mej našimi
 trgi in mesti, katere imamo v mislih, ka-
 terih pa ne, tega ni težko razbrati. Resnica
 je, da večina teh krajev čaka, da z no-
 vim občinskim volilnim redom,
 kakor ga je sklenil deželni zbor za deželo,
 padejo v roke klerikalcem. Niti ne
 upajo se ne sedanjim veljaki misliti na to,
 da pridobijo ljudstvo na svojo stran. Tu
 treba tudi enkrat odločne besede. Tudi tu
 treba metle, ki bo brez usmiljenja pometala
 po „rodoljubnem“ polju pa bodisi da
 ljulika rase v Novem mestu ali v Kranju,
 Kamniku ali kjerkoli. Tudi nam je treba
 ostrega diha „Jutra“.*

Iz slovenskih krajev.

Iz Idrije. Koncert „Strune“, ki se je
 vršil v sredo 7. t. m., je pokazal Idrijčane
 zelo lepi luči. Udeležba — komaj sto ljudi —
 je bila kljub lepemu vremenu tako slaba,
 da se je človek nehote vprašal: „Kaj je to
 generalna skušnjava?“ V resnici ne pomni-
 mo priredbe, ki bi imela tako minimalen obisk,
 kot je bil na tem koncertu. Za vso poštvo-
 valnost in trud, ki so ga imeli dijaki, hoteč
 Idrijčanom dati krasen vžitek izbornega slo-
 vanskega vzporeda, svojim tovarišem v Pragi
 in na Dunaju pa vsaj malo podporo, morajo
 sedaj skrbeti, da pokrijejo — nemale —
 stroške. In zakaj? Ker so napredni Idrijčani
 tako zavedni, pardon — tako malomarni!
 Drugega ne moremo reči. Izgovor, da ta ali
 on ni imel časa, je ničev, še bolj pa drug,
 da je bila vstopnina previsoka. Cene sede-
 žev po 2 K, 1 K 50 h, 1 K 60 h in stojišče

*Op. uredništva: Sprejemmo drage volje
 vsak dopis, v katerem se bo propagiralo in zahtevalo,
 da postane narodno-napredna stranka čisto demokra-
 tična, kakor to zahteva duh časa in naše razmere.

po 30 h so — upoštevajoč dobrodušni na-
 men in vrednost koncerta samega tako ma-
 lenkostne, da smo upravičeni reči: ne pre-
 visoke, ampak prenižke so bile. Pri tem le
 nikar govoriti o slabem finančnem stanju,
 kajti ko je bila pred 14 dnevi neka cir-
 kuška družba tukaj — je vse drlo tja. Vsak
 večer so bile predstave cirkusa nabito polne.
 Ravnatelj si je zadovoljno mel roke in lahko
 ponovno njegove besede, ko ga je nekdo
 vprašal, kako gre „kšeft“: „Največja mesta,
 ki sem jih obiskal, mi niso prinesla toliko,
 kakor Idrija!“ odhajal je po osmih dneh
 iz Idrije in obljubil je, da pride zopet...
 Tako je, gospoda Idrijčani. Lepo izpričevalo
 ste si napisali in žal nam je, da ne moremo
 preklicati svojih besed. Cirkus vam je vzgo-
 jevalno sredstvo. Ali vas, vsaj kar je mladih,
 mogoče radi tega ni bilo, ker ni bilo plesa?
 Vse, kar je prav! Nismo nasprotniki lepega
 plesa, ali ta sam vas ne bo vzgojil. Že od
 nekdaj se je hvalilo Idrija, da je muzika-
 lična. Da — sedaj vemo: „Radečki marš“,
 po katerem „vzorno“ korakajo „feterajnarji“,
 vam je himna! Zato: Zivela zavednost! in
 na svidenje, kaj zdi se nam, da bo treba
 v najkrajšem času podrepati še v drugo
 stran, da se pokaže narodna zavednost na-
 prednih Idrijčanov v pravi luči. Za danes
 povemo le še to, da se ne bomo ozirali na
 nikake „privilegije“, kajti nam je vseeno, jeli
 Peter ali Pavel.

Iz Krmelja. „Službeni red za nadzorno
 in delavsko oseboje pri premogovniku Št.
 Janž šentjanske premogovniške družbe v
 Trstu“ je naslov knjižici, ki je izšla letos v
 tiskarni Kleinmayr in Bamberg v Ljubljani.
 Poleg ravnateljstva je prav imenitno pod-
 pisan krajevni delavski odbor rudnika Št.
 Janž I. (Iz vsega se razvidi, kako malo po-
 znajo delavci v Krmelju pomen krajevnega
 delavskega odbora; žalibog jih mnogo, skoro
 gotovo večina, sploh ne ve, kaj je to.) Ta
 službeni red ima dokaj določb, ki spomi-
 njajo na prav srednjeveške razmere. Prav
 zato se ga najbrž tudi dozda še ni izvrše-
 valo in je sploh nepoznan. Drugi odstavek
 v § 1. se glasi: „Službeni red se natisne
 in izroči po en iztis vsakemu nadzorniku
 in delavcu brezplačno pri vstopu; razen tega
 se prečita prvi dan vsakega meseca delav-
 cem in se nabije vsakomur na oglede v ru-
 niški dvorani.“ Kadar bojo tedaj začeli ta
 red strogo izvrševati, bodo poklicali vsakega
 prvega v mesecu delavce skupaj in eden
 višjih jim bo čital in razlagal službeni red;
 tako bodo delavci kmalu znali ves službeni
 red na pamet. Če se jih potem nauči, da
 ga bojo znali še ritensko moliti, pa bojo
 lahko z njim oddevali kačji pik in izvrše-
 ovali razne druge coprnije. Posebno na-
 tančen je ta službeni red s kazenskimi do-
 ločbami. Kdor se kaj pregreši, je najprej
 kaznovan gmotno s kaznijo ali pa s poslab-
 šanjem zaslužka, potem pa, če le mogoče,
 še z odpustom od dela in tiranjem pred so-
 dišče. Že samoposebi je ta službeni red ne-

kaj posebnega, odlikuje se pa tudi po moj-
 sterski prestavi. Izrazi se dobe taki, da jih
 naš jezik sploh ne pozna; kdor hoče razu-
 meti slovensko besedilo, mora na nekaterih
 mestih prebrati najprvo nemško, potem šele
 razume skrpucalo, ki naj pomeni slovenski
 prevod. Da je na prvem mestu seveda bla-
 žena nemščina, menda še omeniti ni treba.
 — Also der langen Rede kurzer Sinn: ta
 Dienstordnung paše ravno za v Krmelj.

Slovenski Jug.

Neke vrste amnestije.

Dolgo se je pisalo in govorilo o po-
 miloščenju na Črnogorskem. In dne 6.
 t. m. ga je res prinesel uradni „Glas
 Črnogorca“ in tu se je kralj Nikita zopet
 pokazal kot črnogorski knez v pravi luči.
 Od skupnega števila 158 obsojencev, ka-
 terih je 65 obsojenih v kolašinski aferi in aferi
 z bombami, je pomiloščeno 52, osmerici pa
 je zmanjšana kazen. Od 52 pomiloščenec je
 29 iz obeh veleizdajniških afer, a jednemu je
 zmanjšana kazen. Pomiloščena torej ni niti po-
 lovica radi bomb obsojenih. Bivši predsednik
 ministrstva Radović in ministri Ivanović in
 Cerović, dr. Marušić, stari Gjulafić, Vojvodić,
 Daković Nikola in Sava in še več obsojencev
 med njimi štiri gimnazijci, so ostali v ječi,
 a oni Rajković, s pomočjo katerega je cetin-
 ska vlada uprizorila afero, je pa popol-
 noma pomiloščen. Za imena pomilo-
 ščenih po vasojeviški aferi se
 niti ne ve — do ustrelnje peto-
 rice, ker niso nikjer objavljena.
 Na Cetinju se sploh ni objavilo
 ni besede o tej sodbi. Kralj Nikita je
 res lepo začel svoje veličanstveno kerijero.
 Dobre Črnogorce pusti v ječah in jih reši
 nekoliko, da nameče svetu peska v oči. Če
 bo delal tako, bo njegov narod videl v njem
 vedno le protivnika.

Srbska ministrska kriza.

O novem izbruhu srbske ministrske
 krize govore srbski listi in so prepričani,
 da se bode pojavila, čim pride v Belgrad
 minister zunanjih zadev Milovanović, kar bi
 se imelo zgoditi prihodnjega tedna prve dni.
 „Ni mogoče misliti, da bi sestavil novi ka-
 binet, ki bo seveda staroradikalni, sedanjí
 minister predsednik Pašić ali finančni mi-
 nister Protić, pač pa se vse nadeja, da ga
 bode sestavil predsednik skupščine Nikolić.
 Kabinet bi vseboval zmerne staroradikalce,
 že z ozirom na mladoradikalce, ki bi se
 protivili prav odločno Protiću ali Pašiću.
 Skupščina se zbere 14. oktobra in ker se
 množijo glasovi o razpadu koalicije, je vero-
 jetno, da kabinet Pašićev ne bo imel več
 prilike, se pokazati pred skupščino, dasiravno
 se trudi zavleči krizo.

Splošni pregled.

Viljem in razlastitev Poljakov.

O dogodkih ob priliki bivanja cesarja
 Viljema v Poznanju še navaja naknadno
 „Kölnische Volkszeitung“ sledeče, kar se
 je baje vršilo za blagoslovljanja cesarskega
 grada v Poznanju: Dne 20. avgusta zvečer
 je vladni nadsvetnik dr. Gramsch, ki je ob
 enem predsednik naseljevalne komisije, pre-
 daval o naseljevanju in mu povedal, da
 manjka zemlje, vsled česar bode zopet treba
 Poljake razlaševati. Pri teh besedah je pa
 cesar uprav očitno prekinil pogovor. Cesar
 na to tudi ni hotel iti si ogledat naselniške
 vasi v okolico, kar pa je prej nameraval
 storiti. Šla je cesarica sama. Poljski škof
 Likowski je kaj časa govoril s cesarico,
 cesar mu je pa ponudil le par besedi. —
 Znano je, da je nemški cesar moč trenutka,
 in da od njegovega hipnega, hakatistom
 neprijaznega razpoloženja ni ničesar priča-
 kovati.

Samí vatikanski odloki.

Dne 15. avgusta obelodanjena acta sediš
 apostolice so prinesla odlok, ki odreja, da
 morajo otroci iti prvič k izpovedi in k ob-
 hajilu v svojem sedmem letu, ne oziiraje se
 na to, so li umsko dovolj razviti in v veri
 dovolj poučeni. Ta odlok je seveda zopet
 nastal pod jezuitskim vplivom in to se vidi,
 iz tega, da se pravi, da naj zahaja otrok
 čim več k obhajilu, če le možno, vsak dan.
 O izpovedi in obhajilu ne govorimo, tudi
 ne o upravičenju ali neopravičenju teh sred-
 njeveških forem. Gotovo pa je, da nima
 sedemletni otrok ni pojma o katoliškem
 smislu izpovedi in obhajila in da to ne bo
 učinkovalo moralno in odgojno. Tem manj,
 čim bolj se bode ponavljalo. Obhajilo jim
 bode igra in jezuiti hočejo to, saj sicer ne
 bi stuhali takih odlokov. Proti najnovejšemu
 vatikanskemu modrijanstvu so tudi nekateri
 klerikalci in sicer zato, ker se boje preo-
 bilnega opravljanja z otroci. Proti odloku vsta-
 jajo tudi pedagogi in to je poglavitno. Pa
 je že res tudi odveč* taka naredba.

Temni oblaki nad Portugalsko.

Na Portugalskem se očitno bližajo
 resni časi, kajti republikansko gibanje se je
 že tako razvilo, da že obvlada vse javno
 zanimanje. Lisabonske občinske oblasti se
 delajo kot bi bilo potrebno pozvati vojaški
 kabinet, kar bi tvorilo samo prehod k reak-
 cionarni diktaturi. Do tega bode res moralo
 kmalu priti, kajti v lisabonskem rotovžu se
 vedno bolj množijo protivladarske demon-
 stracije. Kraljeva rodovina ne uživa nobe-
 nega ugleda in obzira več. Monarhisti in
 vladarski hiši udani državljani zahtevajo za
 glavno mesto obsedeno stanje, vendar se
 vlada še ne more odločiti; ona se nagiba
 sedaj na to, sedaj na ono stran, kakor pač
 stoji pod trenutnim vplivom.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

Roka se mu je stresla, ko je zadela ob roko Fornari-
 ne. Začudenje deklice je bilo nepopisno. Vse papeževo
 vedenje je bilo zanjo nerazrešljiva zagonetka. V zmedenih
 mislih so se ji kazale strašne možnosti, ki pa jih je odbi-
 jala z vsemi svojimi močmi. Rahlo mu je umaknila roko
 ter se opotekla na stol rekoč:
 „Odpustite mi, Sveti Oče, razburjenost me duši...
 Toliko sem trpela te dni...“
 „Če hočete, dete moje, ne boste več trpeli...“
 „Oh, kajneda ne? ... Ali me boste pustili od tod?“
 Ali me boste dali spraviti nazaj k Rafaelu?“
 „Gotovo da ... to vam obljubljam...“
 Rosita je vzkliknila v brezumnem veselju. Zdaj je
 prišla ona papeža za roko ter jo dvignila do svojih
 ustnic.
 „O, vi ste dobri! Saj sem vedela, da me boste rešili!
 Lahko bom odšla takoj, kajneda?“
 „Ne, dete moje, takoj ni mogoče... Poslušajte me...
 Treba je, da ostanete dva ali tri dni še tukaj...“
 Rosita se je vrgla nazaj in prebledela. Strašna misel,
 katere se je bila prej ubranila, jo je zdaj premagala z ne-
 odoljivo silo.
 „Ah,“ je vzkliknila, „vi sami ste me dali ugrabiti...
 Vi! ... Papež! ... Ah! ...“

Borgia je vzdrhtel. Izgubljal je pamet. Naglo je stopil
 k Rositi ter jo prijel za obe roki.

„Da, jaz!“ ji je rekel z zamolklim glasom v obraz.
 „Jaz sem te dal prijeti. Da, jaz sem papež. Ali se držeš
 upirati poveljem najvišjega Pastirja?“

Rosita ni odgovorila. Krivila se je v svoji grozi ter
 skušala uiti objemu in poljubu, ki ga je čutila že čisto blizu
 svojih ustnic...

„Reci mi le besedo,“ je jecljal stari Borgia, pijan od
 svoje strasti, ki je zdaj divjala brez verige, „reci mi...
 Povej mi samo, da te me ni groza... da me ne sovražiš.
 Pusti — oh, pusti me samo, da se rahlo dotaknem tvojih
 las s svojimi ustnicami!“

„Podlež!“ je zahropela Rosita.

„Ali hočeš biti vojvodinja... kneginja? ... Jaz sem
 tisti, ki more vse... In ti si moja!“

Sledil je kratek boj. Borgia, ustnice razklenjene, oči v
 plamenu in glavo v zmešnjavi, je poslednjikrat napel svoje
 moči, jecljaje:

„Moja si... Držim te...“

Naenkrat pa je obstal, nem in poražen, ves bebast od
 osuplosti: Rosita, gibčna in močna v svojem obupu, se je
 bila izvila njegovim rokam. In obenem s tem, da je skočila
 nazaj, mu je izdrila tudi meč, tisti lepi paradni meč, s kate-
 rim je bil okrasil svojo viteško obleko.

„Sveti Oče,“ je dejala deklica hladno, „ako storite še
 en korak proti meni, me prisilite k zločinu: zabodem
 vas...“

„Neobičajni mir, s katerim je rekla te besede, je pričal
 papežu, da je pritiral ubogega otroka do skrajne razjarje-
 nosti. Mahoma se je polegla njegova vročica.
 „Ne bojte se ničesar,“ je dejal.

„Zdaj se nič več ne bojim,“ je odgovorila ona in na-
 stavila meč z obema rokama pred sebe kakor šibak plot
 iz jekla.

Borgia je zmajal z glavo.
 „Do svidenja,“ je dejal. „Ta razgovor bova še nada-
 ljevala, cara mia.“

In Rosita ga je videla oditi, ne da bi se upal le še
 enkrat treniti z roko.

Ko je bila sama, je z istim besnim mirom, ki ji je dal
 pravkar toliko moči in poguma, odlomila meč nekaj palcev
 pod ostjo. Ta kos ji je dal ostro bodalce. Nato jo je za-
 dušilo ihtenje, in pričela je plakati...

Ko je bil po možnosti popravil nered svoje obleke, se
 je razmišljaje vrnil v svojo sobo.

„Staram se, si je rekel z usmevom na ustnicah. „Vse
 sem pokvaril s svojo prenapetostjo... da, vrhutega sem
 se zbal, umaknil sem se... Ah, včasih me ne bi bil ustavil
 meč, naperjen od lepe roke... Pa kaj! Stvar je naposled
 vendarle v dobrem tiru. Prvi udarec je zadan, to je pogla-
 vitno... Mala si bo premislila.“

In ko je prišel v svoje stanovanje ter je njegov lektor
 Angelo prihitel k njemu, ga je vprašal:

„Veš kaj? Ali poznaš Anijevo kotlino?“

„Tik poleg Sibilnega svetišča — da, sveti... pardon,
 gospod grof.“

„Zdaj me že lahko nagovarjaš s pravim naslovom:
 napotja ni več. Torej, Angelo, na robu kotline je nekaka
 podzemeljska jama. Pojdi se zdajle malo izprehoditi na tisti
 kraj. In prepričaj se, če nima votlina tudi svoje Sibile...
 reči hočem, če v tej jami ne prebiva stara ženska, ki jo v
 Rimu poznajo pod imenom Maga...“

(Dajle.)

Nov avstralski guverner.

Že nekoliko časa krožijo vesti, da misli odstopiti generalni guverner avstralski Carl of Dudley in postajajo vedno bolj verjetne. Kot vzroki se navajajo nespornost med generalnim guvernerjem in zveznim kabineto, kar pa tajijo vsi ministri, nadalje nevolja lady of Dudley radi male finančne podpore za njen nameravani dobrodelni zavod od strani javnosti, in slednjič neka zasebna Dudleyeva zadeva. Če bode guverner res odstopil, ga bode zamenjal najbrže lord Kitchener, ki ga med večimi drugimi kandidati najbolj pogosto in sigurno imenujejo.

Čobal contra Habe odnosno „Slovenski Narod“.

Ljubljana, 10. septembra 1910.

Izpred porotnega sodišča.

Danes se je nadaljevala obravnava proti Habetu; priča Marija Koželj pove, da ji je Habe rekel, da je napadel v listih Čobala, a Pungartnik ne ve, kdo je pisec onih dopisov.

Sodni dvor odkloni zaslišanje prič Marije Sajko, Jerine in Ranzingerja, vsled česar prijavi zagovornik obtožencev dr. Žirovnik ničnost.

Sodni dvor je stavil porotnikom devet vprašanj in sicer pet glavnih vprašanj, ki se tičejo krivde ako je Franc Habe kriv, da je obrekoval Čobala, očital mu nepoštena dejanja in ga izpostavljaj zasmehovanju, s tem da je priobčil v „Narodu“ inkriminirane dopise; štiri dodatna vprašanja pa se tičejo ako se je Habetu posrečil dokaz resnice.

Dr. Žirovnik predlaga še eno dodatno vprašanje, ki ga je pa sodni dvor odklonil nakar prijavi zagovornik ničnost.

Zastopnik dr. Tekavčič opisuje najprej strastno politično borbo današnjih dni, aperlira postrani na klerikalce in Nemce z vero in Südmarko, opisuje velike zasluge Čobala za delavstvo. Potem analizira posamezna inkriminiranja mesta iz „Narodovih“ člankov in pravi, da so pisana z gnojico.

Zagovornik dr. Žirovnik temeljito dokazuje na podlagi izpovedi prič, da je v vsakem inkriminiranem članku nekaj resnice, da je Čobal nemškutar je dokazano, saj se je družil za časa volitev z Nemci, socialni demokratje so zasmehovali Sokole, in vodja soc. demokratije je Čobal (Kristan in Tokan v avditoriju mrmraje protestirata). Ako se je pisalo toliko o Čobalu, ni se pisalo o njem kot o osebi, temveč kot vodji socialnih demokratov. Dokazano pa ni, da je pisec dopisov Habe, on je le prevzel odgovornost.

Dr. Tekavčič replicira na besede dr. Žirovnika, ter trdi, da se dokaza resnice ni moglo podati, istotako odgovarja dr. Žirovnik, ki pojasni, da se je dokaz resnice posrečil, ker se je tekom razprave dokazalo, da so govornice ki, se v dopisih registrirajo v resnici krožile.

Predsednik Polc resumira na to tek razprave, nakar odidejo porotniki k posvetovanju.

Prvostopni porotnikov g. Pelc objavi pravorek porotnikov, ki so zanimali vsa vprašanja Habetove krivde, potrdili so pa samo prvo vprašanje, ali je Habe priobčil dotične dopise, zanimali so pa vse podtočke prvega vprašanja, ki navajajo žaljiva mesta. Ker pa to ne soglašajo, morali so porotniki že enkrat k posvetovanju, ker na podlagi tega, da inkriminirana niso žaljiva, tudi ni kaznjivo, da je Habe priobčil te članke. Po kratkem posvetovanju naznani prvostopni g. Pelc, da so porotniki tudi prvo vprašanje zanimali in sicer s 6 proti 6 glasovi.

Mali listek.

V. F. JELENC:

Pred gledališko sezono 1910/11.

(Dalje.)

Dramski repertoar je sestavljen jako večje, moderna, aktualna dela, deloma literarna, deloma gledališka. Tudi tri izvirne drame so objavljene, mogoče se jih — kot čujemo — še nekaj vpošlje tekom sezone. O izvirnih delih par besed. Eno najslabših rokodelstev je pač pri Slovencih pisanje dram, ker vsak pisatelj mora spoznati, da je oni čas, ki ga je porabil za študiranje in pisanje drame, po nepotrebnem zapravil, zato je pa pri nas tudi dramatska literatura tako zapuščena; a kljub vsemu temu je ravno pri izbiri izvirnih del treba največje previdnosti. Minuli so časi, ko nam je bilo vse, kar je domačega in okrašenega s slovensko trobojniko krasno, imenitno, vzvišeno. Pri presoji slovenskih del je treba največje kritičnosti, seveda te kritičnosti ne mislimo v današnjem smislu, ki prevladuje pri nas v kritiki. Gledališče ima svoje zakone, svoje zahteve, ter se ne meni za razne diplome in c. kr. estetike. Isto je tudi s slovenskim repertoarjem. Slovanstvo samo na sebi nam ne imponira več v umetnosti, mi

Sodni dvor nato oprostí Franca Habeta vsake krivde, Čobal pa mora plačati precej ogromne sodne stroške. Dr. Tekavčič prijavi ničnostno pritožbo. Ta obravnava je dokazala, da razmere v socialni demokraciji niso tako sijajne, kot se trdi, zlasti je postopanje Čobala postavljeno v precej čudno luč! Socialni demokratje, ki so računali z gotovo obsodbo Habeta in se odlikovali z raznimi opazkami, so zapustili porotno dvorano precej poparjeni.

Dnevne vesti.

Sestanek odbora zaupnih mož narodno-napredne stranke se vrši v nedeljo 18. t. m. ob 10. uri dopoldne v „Mestnem domu.“

Umazano perilo nemških krščanskih socialcev. Afara Hraba še vedno ni končana, vendar se lahko vidi že naprej, da bo morala krščanska socialna stranka žrtvovati še par častilcev boga „Pobasaj.“ Za dr. Axmannom pride sedaj na vrsto znani kričar Bielhawek. Opozicija v meščanskem klubu se je za ta korak že odločila in tudi strankino vodstvo ga je pustilo popolnoma na cedilu. Splošno se pričakuje da izstopi Bielhawek že v najkrajšem času iz stranke, kateri bo nato oddal tudi vse svoje mandate na razpolago.

Št. iljski romarji. Na praznik, dne 8. septembra odpeljali so se iz Ljubljane tudi slavni „Orli“, da branijo najbolj ogroženo slovensko posest Št. Ilj. Kako ti ljudje razumejo to delo, se je jasno videlo na njih obrazih, ko so se pripeljali nazaj v Ljubljano. Enega si opazil, da je pijan, drugega zopet popolnoma prebledelega, tretjega pa že politega s pijačo in jedjo. Tudi železniški vozovi so bili zelo ponesnaženi. Gospodje „Orli“ so lahko ponosni na taka junaštva. In ti ljudje se spodtikajo ob vsako narodno prireditev ter trdijo, da na naprednih veselicah občinstvo ne razume drugega kakor da „žre in pije“. Gospodje, pometajte najprej pred svojim pragom!

Matica Slovenska javlja, da bodo letošnje njene knjige rano dotiskane. Dr. B. Vošnjaka knjiga „Napolenova Ilirija“ je že gotova, istotako bo kmalu natisnjen prevod zanimivega češkega romana „Jan Marija Plojhar“, ki ga je spisal sloviti češki pisatelj Zeyer. V tisku se nahaja tudi domač zgodovinski roman „Brambovci“, ki bo skupno obsegal nad 20 tiskanih pol in mu je avtor znani slovenski pisatelj dr. Ivan Lah. Nadalje so „dotiskane že prve pole „Letopisa“ in zato opozarjamo člane in še zlasti poverjenike, naj nemudoma pošljejo članarino, ako hočejo najti svoja imena v imeniku.

Kaplan Šiferer iz Senožeč, ki se je pred par dnevi pri padcu s kolesa do smrti pobil, je umrl za poškodbami v deželni bolnišnici v Ljubljani.

Brezobzirnost avtomobilistov. Pred dnevi je gnal neki Skodlar iz Zagorja dvojke konj. Pri Trzinu pridrvi avtomobil s silno naglico proti Skodlarju, ki je že od daleč svaril šoferja, naj vozi počasneje. Vse ni nič pomagalo, avtomobil je pridrvel tako burno, da so se konji čisto splašili in vrgli Skodlarja ob tla. Ta si je obleko po strani popolnoma raztrgal in nogo poškodoval, a trije avtomobilisti v vozu H 1 so se še ošabno smejali in odkurili.

Omejitev kaznovanja radi hazardskih iger. Določbe obstoječega kazenskega zakonika po katerih je vsaka udeležba pri hazardskih igrah kaznjiva, se bodo sedaj precej izpremenile. Justično ministrstvo namerava v novem kazenskem zakoniku kazni radi hazardnega igranja, omejiti na dva glavna slučaja. Tudi določba, vsled katere se morajo vsi inozemci, ki se udeležijo tudi popolnoma nedolžnih hazardnih iger, izgnati

iz Avstrije, bo odpadla. Kaznjiva bosta predvsem samo ta dva slučaja, ako kdo izvršuje igranje kot obrt in pri tem odira druge in ako kdo prepušča prostor za hazardne igre proti odškodnini, ker tako navaja ljudi k igranju, obenem pa ima tudi sam dobiček od tega.

Fran Naval Pogačnik na Dunaju. Slavni slovenski tenorist Fran Naval Pogačnik, ki je pel že po vseh največjih odrih, v Parizu, Londonu, Berlinu, in New Yorku je sedaj angažiran na dunajski ljudski operi.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič v Ljubljani. V petek ponoči ob 12. uri se je pripeljal iz Reke ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič s svojim spremstvom. Vlak se je ustavil v Ljubljani, nato pa takoj odšel v smeri proti Dunaju.

Pristranost južne železnice. Ko so šli Sokoli v Celje, jim je dala južna železnica tudi nekoliko živinskih vagonov, ker drugih baje ni imela na razpolago, ko so pa šli pretekli četrtak „katoliški telovadci“ v Št. Ilj, jim je dala južna železnica polovico vagonov prvega in drugega, druge pa tretjega razreda. Iz tega se jasno vidi, kako „nepristranska“ je južna železnica.

Književno obvestilo. Koncem avgusta 1910 je izšlo „Dopolnilo civilnopravnim zakonom za leto 1906—1910“. Urednik dr. Volčič pravi v svojem predgovoru: Po letu 1906, ob katerega koncu je izšel IV. zvezek „Pravnikove zbirke“, so se nekateri predpisi dotične snovi premenili, premnogi po odločbah vrhovnih sodišč pojasnili ter so se v rečeni knjigi našli še nekateri morebiti tiskovni pogrški. Dasi je od vsega natisa knjige preostalo le še malo nad dvesto izvodov, vendar pri naših razmerah ni upati, da se skoro zvedejo, še manj pa, da se mora v doglednem času izdati njen drugi natis. Zato sem v soglasju z društvom „Pravnik“ uredil dopolnilo, ki naj knjigo z drugimi objavami vred, ki jih je društvo medtem izdalo — (nova odvetniška tarifa, jezikovni zakon za Dalmacijo) — popolni po sedanjem stanju v vseh zgoraj označenih ozirih. Novi kupci „Civilnopravnih zakonov“ dobe „dopolnilo“ in medtem izišle omenjene objave vezane v eni knjigi, drugi si jih lahko nabavijo posebej, upam, da vsem nadomeste novo izdajo navedenega IV. zv. zbirke. Dostavljamo, da je v „Dopolnilu“ krog 200 novih odločeb vrhovnega sodišča. Dopolnilo se za ceno 1 K 20 vin. dobiva po vseh knjigarnah in pri uredniku, pri katerem se dobi tudi brezplačno, kdor pri njem kupi V. zvezek (Zemljiškoknjižni zakoni à 6 K) ali VI. zv. (Predpisi o nespornih pravnih stvareh à 7 kron) ter pridene za znamko 6 vin.

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku. VI. zvezek. Predpisi o nespornih pravnih stvareh. Uredil dr. Edvard Volčič, c. kr. dež. sod. svetnik v Rudolfovu. — V Ljubljani 1910. Izdalo in založilo društvo „Pravnik“. Natisnil A. Slatnar v Kamniku. „Slovenski Pravnik“ in „Mjesečnik Pravnika“ društva u Zagrebu“ poročata o njej: „S to sedaj izišlo knjigo smo storili lep korak naprej. Domačemu pravniku že dobro dene, da ima končno v rokah zakone v jeziku, v katerem jih sleherni dan upotreblja, v katerem se jih pa nikdar učil ni. Ta zbirka, obsegajoča — da se na kratko izrazimo — notarski red, zapuščinski patent in prepise o sodnih depozitih, pa je vrhu tega tako urejena ter opremljena z odločbami vrhovnega, odnosno upravnega sodišča, da je popoln pripomoček za vsakdanjo rabo praktika in da se vseskozi lahko meri z dotično nemško izdajo v Manzovi zbirki. Tudi vnjava oblika je odlična in tisek je, če nas oko ne moti, celo lepši in prikupljivejši, nego je bil v nekaterih prejšnjih zvezkih te zbirke. Zvezek sestoji pravzaprav iz treh

samostojnih oddelkov, ki so vsak zase paginirani (162 strani, odnosno 359 in 119) in imajo vsak svoj predgovor urednika dr. Volčiča. Če se premotri celokupni zvezek, mora se priznati, da je bilo treba zanj mnogo nelahkega, ter podrobnega in preudarnega dela, in naravnost čuditi se je vztrajnosti in požrtvovalnosti g. deželnosodnega svetnika dr. Volčiča, ki je na ta način v štirih letih priredil kar štiri obsežne knjige in pri tem imel še vse skrbi z neprijetno manipulacijo. Pričujoča knjiga ustreza povsem svojim stvarnim namenom. Vsak oddelak ima tudi svoje stvarno kazalo v slovenskem in hrvaškem jeziku. Odlični hrvaški „Mjesečnik“ je priobčil v št. 8. in 9. o vsem jako laskavo oceno, katero zaključuje z naslednjimi značilnimi besedami: „Po našem bi mnijenju trebali, da se ovom sbirkom avstrijskih zakona služe i svi hrvatski pravnici, najpače oni u Austriji, pošto i onako svoje nemaju, a autor im je omogućio uporabu, navevši sve hrvatske izraze, koji se bitno razlikuju od slovenskih. Kad i ne bi bilo medju nama onako živog saobraštaja, kakav doista jest, već činjenica, što smo jedan narod, mora da nas nuka, da naučimo pravne izraze jednoga i drugoga dijela naroda, da uzmognemo lahkoćom rabiti svaku našu pravnu knjigu, a ne posizati za njemačkom ili italijanskom i ondje, gdje imamo svoju, samo pisano drugim narečjem.“ Upajmo torej, da ta knjiga ne bo obležala v zalogi, marveč prišla povsod, kamor spada, v rabo, kakor zasluži.“

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. Sprejme se: 1 kontorist, 3 potniki, 13 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika železniške stroke, 7 pomočnikov manufakturne stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 1 blagajničarka, 1 kontoristinja, 3 prodajalke, 13 učencev, 3 učenke. Službe išče: 3 knjigovodji, 5 kontoristov, 2 poslovodja, 3 potniki, 20 pomočnikov mešane stroke, 9 pomočnikov železniške stroke, 12 pomočnikov manufakturne stroke, 10 pomočnikov špecerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske, 7 kontoristinj, 8 blagajničark, 12 prodajalk, 6 učencev, 5 učenk. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Sokol v Šiški priredi v nedeljo dne 11. t. m. popoldne pešizlet v Koseze. Zbirališče društvena telovadnica, od koder odkorakamo točno ob 1/2. uri skozi Št. Vid, Dravlje v Koseze, kjer se vrši na vrtu gostilne gospoda Zrimška javna telovadba. Bratje Sokoli se vabijo, da se izleta polnoštevilno udeležijo. Istega dne dopoldne ob 10. uri vrši se v društveni telovadnici izvanredni občni zbor šiškega Sokola, ter se tem potom vabijo bratje, da se istega zanesljivo udeležijo. Nazdar!

Pogrešana torbica. Pri veselici sl. p. društva „Slavec“ na Zajčevem razgledu je bila neki dami iz mize pomotoma vzeta ročna torbica z vsebino. Ker se sumi gospica katera je sedela pri mizi, se ta opozarja, da stvar nemudoma pošlje po pošti na naslov: M. T. poštno ležeče, Ljubljano. Ako ne, se proti njej drugače nastopi.

Parasit na narodnem telesu.

Odnekod z dežele.

(Dalje.)

Maščevanje in hudobni naklepi.

Vodo napeljavati na svoj mlin in pri tem uničiti številno poštenih mož ter družin, to je njegovo delo. Za take nečedne mahinacije je treba sredstev. Brihtna glavica potuhta takoj.

Naletel je na vladnega uradnika, kateri se je s svojim vztrajnim in poštenim

Iličičeva, gdč. Alena Šetrljova, gdč. Terezija Thalerjeva, gdč. Ana Wintrova, gdč. Angela Rakarjeva, gdč. Milica Zupančičeva, g. Fran Bohuslav, g. Rudolf Bukšek, g. Anton Danilo, g. Edvard Grom, g. Josip Križaj, g. Josip Molek, g. Hinko Nučič, g. Boleslav Peček, g. Josip Povh, g. Milan Skrbinek, g. Vladimir Šimaček, g. Anton Verovšek, g. Rado Železnik, g. Alojzij Drenovec, g. Joško Jamnik, g. Pavel Rasberger, g. Ivan Vrečar. Ga. Josipina Nučičeva, sufleza. G. Fran Habič, inspicijent.

B. Za opero in opereto:

Gdč. Margita Nadasova, primadona; gdč. Cilka Šmidova, koloraturka; gdč. Mara Peršlova, altistka; gdč. Josipina Hadrbolečeva, I. subreta; gdč. Terezija Thalerjeva, II. subreta; ga. Berta Bukšekova, sopranistka; g. Alojzij Waszmuth, tenor: g. Jaroslav Nevole, tenor; g. Ljubiša Iličič, tenor; g. Hanuš Peršl, bariton; g. Rudolf Bukšek, bariton; g. Josip Križaj, bas; g. Pavel Rasberger, bas; g. Josip Povh, spevokomik. Operni operetni kapelnik g. profesor Friderik Reiner. Operna in operetna korepetitorja gg. A. Lajovic in P. Rasberger. Operni in operetni zbor šteje 28 članov. Orkester: „Slovenska Filharmonila“ v Ljubljani.

hočemo dobrih literarnih del, pa naj je avtor te ali one narodnosti. Smešno je hvalliti v principu vse, kar je napisal Slovenec, Čeh, Srb, Hrvat, Poljak ali Rus.

Gledališki repertoar se pa mora seveda tudi ozirati na takozvano nedeljsko publiko. Sicer odkrito rečeno je med nami razlika med gledališko publiko in nedeljsko precej majhna, ako se uprizori „Robert in Bertram“ so lože enako polne kot galerije. In tudi pri izbiri takih del, ki so za širšo maso, je treba skrajne previdnosti, gotovo je, da je težko dobiti delo, ki bi kot tako moglo ugajati inteligentu in pa nedeljski publiko. Po mojem mnenju bi bilo jako umestno, da se uprizarjajo kot nedeljske predstave Anzengruberjeve ljudske igre, ki so imele pri nas še vedno lep uspeh.

Se enega vprašanja bi se rad dotaknil pri ti priliki. Jako različna so mnenja, kak jezik naj se uporablja v kmetijskih igrah, ali naj se govori v dialektu ali pa slovnično. Dejstvo je, da je to vprašanje jako težko rešiti že s posebnim ozirom na to, ker niso člani našega gledališča sami Slovenci; te tuje je že težavno uvesti v slovenščino, a naravnost nemogoče pa je iste v razne dialekte. Dialekta se človek ne more naučiti, ljudske igre zahtevajo tudi ljudskega miljea, ki se najbolje izraža v je-

ziku, zato je pa čudna zahteva, da naj se rabi v kmetijskih igrah slovnični jezik. Tudi v tem vprašanju je srednja pot najboljša. Omiljen dialekt je na odru najbolj umesten, tujcem ni treba prevelikega napore, pa tudi za domačine je lakše, ker se jim ni treba truditi toliko, kot n. pr. z gorenskim dialektom, ki se je pa navadno spremenil na odru v čisto navadno ljubljansko.

Kar smo rekli zgoraj o drami, to velja tudi o operi in opereti. Kritiki ne bo nikdar grajal opere, ker je avtor Nemec, in hvalil delo, ker je avtor Slovan ali pa Francoz. Gotovo je, da nam je moderna nemška opera dokaj težko užitna in neumljiva, a vzlic temu bi nam bil Wagner vedno dobrodošel.

Ako so nemški recenzenti taki šovinisti, kot je to zadnjič dokazal kritik N. F. Presse povodom uprizoritve Smetanove „Prodan neveste“, postavimo se mi Slovenci na stališče kulturnih narodov, ki v umetnosti priznavajo po zaslugi vsakemu svoje. Toliko o repertoarju.

*
Za prihodnjo gledališko sezono je angaževano sledečo osobje.

A. Za dramo:

Ga. Berta Bukšekova. ga. Avgusta Danilo, gdč. Vera Danilova, ga. Desanka

delom ter razsodnostjo pridobil upoštevanje v človeški družbi sploh ter v svoji službi posebej. Moč, da si mlad, vživa zaupanja različnih podjetij in denarnih zavodov. Kot tak ima precejšnji upogled v našo industrijo in zadružništvo. Naš parasit je premišljeval že dolgo časa, kako gmotno uničiti nekega svojega političnega nasprotnika, ki je sicer vsled svojega blagodejnega in občerkoristnega delovanja spoštovan in upoštevan med svojimi sosedami in glede na politično naziranje. Napominani industrijalec je bil v vodovodnih sporih s svojim konkurentom. Oba sta imela velikanske stroške, katere je slednji zmagoval z lahkoto, dočim je prvi prišel v precejšnje denarne stiske, ki ga pa nikakor niso mogle dovesti do gmotnega propada brez izredne nesreče. V tem neprijetnem položaju je ta industrijalec obolel. Parasit je od veselja poskočil, češ, zdaj je umesten trenotek, prizadejati mu smrten udarec.

Kaj ukreniti?
1. Z intrigami neposredno mu omejeati kredit;

2. prevzeti visoko hipoteko;
3. takoj dati na boben zastavljene hipoteke. Razbobnal je naš parasit okrog, da je ta industrijalec falsifikatov, češ, da je popravljaj nekatere številke itd. Obrekoval ga je, kjer in koder ga je mogel. Bil je tako v svesti svoje zmage, da je porogljivo hodil po trgu in marsikateremu dozdevnemu prijatelju samozavestno ponujal eno izmed treh hiš. Neki ugledni gospej pa je, na njeno vprašanje, zakaj si ne kupi hiše, oblastno kazal na hiše nesrečnega industrijalca, češ, da si hoče izmed teh izbrati eno.

Mislil je, prvo storim sam, drugo mi pomaga izpeljati oni mladi mož, katerega sem privil popolnoma nase in je že igrača v mojih rokah, tretje izvrši sodnija. Prvo se mu je v resnici posrečilo, ne pa drugo in tretje. Denarni zavod, ki je upal industrijalcu veliko hipoteko, je vsled značajnosti svojega predsednika odklonil vsako pogajanje radi cediranja svoje terjatve, pojasnivši obenem svojemu zaupniku, zgoraj imenovanemu uradniku, da se ga je hotelo izkoristiti od brezvestne strani v nepošteno namene.

Parasit se je ugriznil v ustni in odjel nekaj nohtov na svojih pregrešnih tipalnicah, ko mu je mladi mož povedal v brk kakšno lekcijo mu je dal gospod predsednik dotičnega denarnega zavoda.

Parasit, uvidevši, da je njegov načrt padel v vodo, se je takoj zavedel in da ne bi postal v očeh svoje žrtve brezvesten intrigant in izkoriščevalec, je porabil vse svoje moči, da dokumentira svojo poštenost. S srca trepetajočim glasom se je dobrikel svoji žrtvi in jej ponudil brezmejno prijateljstvo. Ukoreninil je to navidezno prijateljstvo na ta način, da mu je zaupal svojo srčno bol, seznanivši ga z intimnostmi svojega rodbinskega življenja in zakonske nezvestobe. Oboje je storil iz prepričanja, da je s tem pregnal svoji žrtvi vsak pomislek v njegovem odkritosrčnem prijateljstvu in jo tako še tesneje oklenil svoji zlobni duši...

Toda posrečilo se mu je, kakor bomo videli.

Razne vesti.

* **Prestolonaslednik Danilo na potovanju.** Črnogorski prestolonaslednik Danilo namerava meseca oktobra posetiti vse prestolice balkanskih držav. Kralj Nikita bo nastopil svoje potovanje v Belgrad, Sofijo in Petrograd šele pozno v jeseni ali pa pozimi.

* **Odstop pravoslavnega škofa Jovića.** Pravoslavni kotorski škof Jović je sklenil, da se v najkrajšem času odpove škofovskemu mestu in odide takoj, ko bo rešeno vprašanje naslednika v samostan.

* **Nov svetovni rekord.** Avijatik Chavez je v petek s svojim aeroplanom dosegel višino 2680 m in tako postavil nov svetovni rekord.

* **Aneksija Koreje.** „Sun“ poroča, da je japonska vlada sklenila, pustiti vse korejanske postave popolnoma neizpremenjene in dati Korejancem zelo obširno avtonomijo. Tudi delokrogi okrajnih uradov ostanejo neizpremenjeni. Korejanci so vsled tega zelo zadovoljni in so že skoro pozabili na vse krivice, ki so jim bile prizadejane.

* **Ivan Orth.** Kakor je že splošno znano, namerava najvišji dvorni maršalski urad uradno proglasiti smrt Ivana Ortha. Ker se pa razširjajo vesti, da je Ivan Orth še pred par leti dopisoval z nekaterimi avstrijskimi oficirji, je vojno ministrstvo sklenilo, da se poprej še pozove vse oficirje in vojaške uradnike, da predložijo eventualne korespondence z Ivanom Orthom in tako razjasnijo vse okoliščine, ki govorijo za to, da Ivan Orth še živi.

* **Poroka dr. Gessmanna.** Dr. Gessmann se je včeraj poročil s svojo nečakinjo gđ. Ivano Hruby. Kot prič sta fungirala poslanca Fin in Kunschak.

* **Gibanje med gledališkimi igralci na Dunaju.** Med gledališkimi igralci na Dunaju se je pričelo močno gibanje za zvišanje plač. Igralci zahtevajo, da se jim gaža izplačuje 10 mesecev, obenem pa tudi znatno zviša, kajti sicer so pripravljeni stavkati. Najbolj sta prizadeta na tem Carlovo in Raimundovo gledališče.

* **Spopad med orožniki in kmeti na Ogrskem.** V občini Celna na Ogrskem je prišlo v nedeljo med orožniki in kmeti do hudih spopadov. Trije orožniki so namreč zahtevali, da morajo rumunski kmetje odstraniti svoje znake. Kot odgovor nato so kmetje orožnike napadli, vsled česar so slednji pričeli streljati. Dva kmeta sta bila ustreljena, trije pa težko ranjeni. Tudi orožniki so zadobili več težkih poškodb.

Spominjajte se družbe sv. Cirila in Metoda!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Kolera v Mohaču.

Budapešta, 10. septembra. Obdukcija neke v četrtek umrle osebe je izkazala, da je v resnici umrla na kolero. Povedali so se tudi zopet novi slučajji kolere.

Kolera v Hamburgu.

Berlin, 10. septembra. Včeraj so na treh ruskih potnikih, ki so se pripeljali iz Rige v Hamburg opazili znake kolere. Vsi trije so bili takoj izolirani in odpeljani v bolnišnico. Oblastva so izdala najobširnejše varnostne odredbe.

Kolera na ruskem carskem dvoru.

Petrograd, 10. septembra. V palači carice matere v Petrogradu je obolel neki uslužbenec.

Strašna nesreča na Dunaju.

Dunaj, 10. septembra. Ko je prišel včeraj ponoči neki šofer na stanovanje svojega očeta, ki je gostilničar, je vsled močnega plinovega duha omedlel. Toda kmalu na to je vstal, prižgal luč in odšel v sobo, da se prepriča, če je plin odprt. V trenotku, ko je prišel v sobo, se je plin vnel in povzročil strašno eksplozijo. Policija in ognjegasci so udrl v sobo in rešili šoferja, katerega obleka je bila popolnoma v plamenu. Šoferja, ki je zadobil vsled opeklin težke rane so odpeljali v bolnišnico, kjer je dobil prvo pomoč.

Milovanović na Dunaju.

Dunaj, 10. septembra. Danes se je pripeljal na Dunaj srbski minister za zunanje zadeve, dr. Milovanović in ložira v hotelu „Imperial“.

Obletnica smrti cesarice Elizabete.

Dunaj, 10. septembra. Danes se je praznovala obletnica smrti cesarice Elizabete. V vseh dunajskih cerkvah so se brale žalne maše. Cesar je odšel dopoldne v grobnico, kjer je dolgo stal pred krsto cesarice in prestolonaslednika Rudolfa.

Konferenca parlamentarne komisije mladočeskkih poslancev.

Praga, 10. septembra. Danes popoldne se je pričela Konferenca parlamentarne komisije mladočeskkih poslancev v deželnem zboru. Na konferenci se bodo izbrali zaupniki, ki bodo imeli nalogo pogajati se z Nemci. Dr. Škardar je odposlal na poslanke vseh čeških strank vabilo k skupni češki konferenci, ki se vrši koncem tega meseca.

Avstrijski špijon v Srbiji.

Belgrad, 10. septembra. Danes so aretirali avstrijskega špijona iz Bosne, inženerja Lazarja Biriča. pri katerem so našli več zelo važnih dokumentov.

Nove kazenske postave za apaše.

Pariz, 10. septembra. „Matin“ pravi, da so nove kazenske postave za apaše popolnoma odveč. Najboljše je, da se vsakega takoj pošlje v kolonije. Sedaj se kladi po Parizu okoli 40.000 apašev, ozirom cestnih vagabundov, ki so samo radi malomarnosti sodnije meščanom v nadlego.

12 kontre- in 5 podadmiralov penzionirali.

Rim, 10. septembra. Kralj je izdal dekret, s katerim se vpokoji 12 kontre- in 5 podadmiralov. Vest je po vsej Italiji vzbudila velikansko senzacijo.

Vohunstvo na Nemškem.

Straßburg, 10. septembra. V mestu Remilliju na Lotrinškem so danes aretirali

nekega Švicarja z imenom Geier, ker je baje izdal več nemških vojaških skrivnosti.

Poseti kralja Nikite.

Berlin, 10. septembra. Kakor poroča „Südslawische Korrespondenz“ iz zelo zanesljivih virov, odpotuje kralj Nikita najprej na Dunaj. Kralj se je o tem tudi pred kratkim izrazil odličnim osebam. Iz Dunaja odide nato v Petrograd, kjer se predstavi ruskemu carju.

Odstop saškega finančnega ministra.

Draždane, 10. septembra. Kakor se poroča iz zanesljivih virov, namerava saški finančni minister odstopiti. Svojo demisijo predloži kralju koncem leta in bo obenem prosil za takojšnjo vpokojenje. Namestnik dr. Rügerja bo najbrže naučni minister.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:

Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Izvrsten brinjevec

ima

137/4—6

L. Šebenik v Spodnji Šiški.

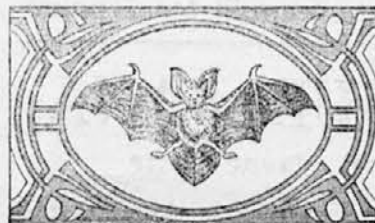
Avtomobil za štiri osebe se jako ceno prodaja. Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica. 136/6—16

Kletarja s kavcijo išče zaloga pivovarne Göss v Spod. Šiški. Nastop takoj. 222/10—8

Dva kovaška pomočnika izurjena v sekirski obrti sprejme takoj Franc Pintar, kovač, Moste, pošta Žirovnica. 245/3—1

Absolveutinja višje dekliske šole želi primerne službe v kaki pisarni. Cenlene ponudbe pod „R. M. št. 85“, poštno ležee. 246/3—1

Glasovir najnovejše vrste, malo rabljen, se ceno prodaja. Več pove inseratni biro „Jutra“. 242/3—3

POZOR! Mazilo zoper izpadanje in za pospešitev rasti las; tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Zaraste tudi lise na glavi. Izvrstno sredstvo zoper prhljaj. Učinkuje po kratki dobi. Lonček 3 do 5 K. Pošilja tudi po pošti g. Ana Križaj, Spod. Šiška 222, III. nad., 12 vrata. Z dobrimi izpričevanji na razpolago. Zaloga v drogeriji, foto-manufakturi „Adrija“, B. Cvančara, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Christofov trgovski tečaj

Sodna ulica 2,

vpisuje vsak dan od 12. do 3. ure pop.

Začetek šolskega leta 1. oktobra ob 8. uri

zjutraj.

Dva dobro izurjena

čevljarska pomočnika

sprejme takoj Ivan Piš, Zgornja Šiška Celovška cesta 107.

Hiša se odda v najem

s februarjem prihodnjega leta.

V hiši se nahaja stara, dobro vpeljana trgovina s skladišči in kletmi ter prostorno lepo stanovanje. — Proda se tudi uniforma za enoletnika 27. pešpolka, še čisto nova in nerabljena kakor tudi „Waffenrock“ za artilerista. — Natančneje se poizve

na Poljanski cesti št. 7, I. nadstropje.

Ob pričetku šol priporoča tordka

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo izgotovljenih

oblek in konfekcij za dame

po najnižjih cenah.

PI? IKO PO?	Najboljša ura sedanjosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	PI? IKO PO?
H. SUTTNER		
Ljubljana, Mestni trg.		
!! Lastna tovarna ur v Švici. !!		
PI? IKO PO?	Tovarniška varstvena znamka: „IKO“	PI? IKO PO?

Zboljšana Kneipova metoda in ventilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti nervoznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju, vroči glavi in posledicam, izpadanju in osi-velosti las. Čepica pomiri živce in prozroči dobro spanje in spočito glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo . . . K 6.—
1 „ „ trojno „ . . . „ 8.—

Balzam pospešujoči rast las in brade z uporabnim navodilom

1 stekleničica . . . K 2.—
1 „ „ . . . „ 4.—
1 „ „ . . . „ 6.—

Naročila iz province po pošti le proti povzetju.

Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu čepice naj se navede obseg glave.

P. FRÖTSCHER, Dunaj III.,
Barichgasse 17.

ETERNIT-tovarna

Patent HATSCHEK

Najboljše pokrivanje streh.

Generalni zastop: V. Janach & Comp., Trst.

Glavna zaloga:

T. KORN, Ljubljana.

Priporočljivi preparati!

c. in kr. dvorn. založnika in papeževega dvorn. založnika

lekarnarja G. Piccoli
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Malinov sirup izvrsten naraven izdelek v kilogr. steklenicah po K 1.50, v sodih K 1.— 1 kg.

Želodčna tinktura krepi želodec, pospešuje prebavljanje in odprte telesa. Steklenica 20 vin.

Železnato vino krepi slabotne, malokrvne in nervozne osebe. Politterska steklenica K 2.—.

Antirrhemon preizkušeno zdravilo zoper revmetične bolezni. Steklenica 50 vin.

Salmijakove pastile lajšajo hripavost in kašelj, mehčajo sliz. Škatljica 20 vin. 11 škatljic K 2.—.

Naročila se točno izvršujejo.

Slovenci! Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19
priporoča po znano nizkih cenah

obleke za šolsko mladino

najmodernejše površnike in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Tekoči kruh! Sladin!

Prihranek mleka v gospodinjstvu.

Kri! daje samo dr. pl. Trnkóczy-ja sladni čaj, imenovan „Sladin“! Dobi se pri vsakem trgovcu, zavojček ¼ kg á 50 Zdravje! vinarjev. Zavoj po pošti 50% prihranka! pl. Trnkóczy v Ljubljani (Kranjsko) samo 70 vinarjev, katere se pošlje v znamkah.

Kdo bi hotel?

brezobrestno posoditi 500 K mlademu Slovencu, ki bi se rad priučil vseh slovanskih jezikov. — Prijazne ponudbe pod „Slovan 500“ na inseratni biro „Jutra“.

Jaz vem

da se kupijo najboljši platneni in bombaževi izdelki edinole v tkalnici bratov Krejcar v Dobruški 9215, Češko. — Vzorci krasnih barhentov in flanel kakor tudi platnenih in bombaževih izdelkov gratis in franko. Poskusite in naročite 6 beljenih rjuh brez šiva 150 + 200 cm velikih K 13-60. — Opreme za neveste.

Vinski sodi

novi iz slavonskega hrastovega lesa, izparjeni in ovinjeni
od 56 do 65 litrov
100 „ 120 „
150 „ 180 „
200 „ 250 „
250 „ 800 „

se dobivajo po prav nizki ceni pri

M. Rosner & Komp.

v Ljubljani, poleg pivovarne „Union“.

Edino zastopstvo in zaloga „Prve hrv. tvornice sodov“ v Novski.

Specialna trgovina finih ročnih del
Toni Jager

v Ljubljani, Židovska ulica šte. 5.

**Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje
Plisiranje**

Stampilje vseh vrst.
S. MONDSCHNEIN

Dunaj I., Laurenzerberg št. 3.

Stempel za datum 10 let 2 K. Žepni stempel od 1 K višje.

Tipna tiskarna „FAMOS“, 414 črk K 2-80, če se denar pošlje naprej. Društva 10% popusta.

Zaloga najnovejših

Numerateure des Bates Machin Company, New York.

Iščejo se agentje! Ceniki zastoj!

Nova trgovina z zlatnino, srebrnino, dragulji ter žepnimi urami

J. VECCHIET, LJUBLJANA,

Šelenburgova ulica 7, nasproti glavne pošte

Vljudo priporočam sl. občinstvu svojo novo trgovino z zlatnino, srebrnino in dragulji najmodernejših vzorcev ter precizijskimi žepnimi urami. — Kot strokovnjak zlatarske stroke izvršujem naročila in popravila točno in solidno. — Kupujem ali zamenjavam z novimi predmeti staro zlato, srebrnino in bisere.

Zmerne stalne cene!

Zmerne stalne cene!

Za šolsko mladino

so že prispele moderne obleke, površniki, športne suknje in pelerine za dečke kakor tudi najnovejša konfekcija za deklice. — Pošilja se tudi na deželo. — Cene jako nizke.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Modna trgovina

52-8

Josipina Podkrajšek

Ljubljana, Jurčičev trg šte. 2

najtopleje priporoča za pomladansko sezijo svojo bogato zalogo krasnih, najmodernejših bluz, čepic in spodnjih kril. Lepe predpasnike za dame in otroke. Najnovejši nakit za obleke, kakor čipke, vezene in posamentrije. — Perilo za dame in gospode. — Veliko izbero zavrtnic, ovratnikov in manšetov. Nogavice in rokavice. Steznik po najnovejšem pariškem kroju itd. itd.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

r. z. z o. z. s sedežem v Ljubljani.

Marije Terezije cesta šte. 11 (Kolizej).

Zaloga pohištva

lastnega izdelka in tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarstva stavbena dela.

- Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani. -

35-26
Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

ALOJZIJU VODNIKU

= Ljubljana =
Kolodvorska

===== kamenarskem mojstru =====

===== ulica =====

Stopnice, balkoni,
spomeniki,
stavbeni okraski
i. t. d.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

v Ljubljani.

Cementne cevi
v vseh dimenzijah,
barvaste plošče
i. t. d.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 450.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.